

**PENGLIBATAN PEKERJAAN PEGAWAI
SEKTOR AWAM: SATU KAJIAN
DI JABATAN KERJA RAYA
NEGERI KEDAH**

oleh
SARAN1 BIN DOLLAH

Tesis diserahkan untuk memenuhi
sebahagian keperluan bagi
Ijazah Sarjana Sains (Pengurusan)

April 1994

KHAS UNTUK

RADZIAH HAJI AHMAD

HAZREENA HAZIANY SARAN1

MUHAMMAD FAKHRURRAZI SARAN1

HAZREEMA HAZIANY SARAN1

MUHAMMAD FAKHRUL AZZAD SARAN1

NURUL KHALILAH SARAN1

yang telah memberikan
peransang dan sokongan

PENGHARGAAN

Saya amat bersyukur ke hadrat illahi kerana dengan limpah kurnianya telah memberikan peluang, panduan, dorongan, semangat dan kesabaran kepada saya untuk menamatkan program sarjana ini. Saya juga amat berterima kasih kepada Kerajaan Malaysia kerana memberikan saya cuti belajar dan menaja pengajian saya di UUM.

Saya seterusnya ingin mengambil peluang ini untuk merekodkan dan menyatakan penghargaan ikhlas saya kepada individu-individu berikut yang telah memberikan bantuan dan dorongan dalam memastikan kejayaan saya di dalam program ini:

- (i) Cik Aizzat bt Hj Mohd Nasurdin, Pensyarah Sekolah Pengurusan UUM iaitu penyelia pertama saya, yang telah memberikan kepakaran, masa dan galakkan kepada saya untuk menyiapkan kajian ini. Beliau telah memberikan komitmen yang tinggi, mengujudkan perhubungan yang baik dan memberikan panduan yang berguna kepada saya sepanjang menjalankan kajian ini.
- (ii) Puan Habshah bt Bakar, Pensyarah Sekolah Pengurusan UUM, iaitu penyelia kedua saya, yang telah memberikan komitmen, nasihat yang berguna dan teguran-teguran yang berfaedah kepada saya.

- (iii) Prof. Madya Dr. Haji Salleh bin Hj. Din, Timbalan Naib Chanselor (Akademik), yang telah memberikan semangat, bimbingan dan panduan kepada saya semasa mengikuti program sarjana ini.
- (iv) Y.Bhg. Dato' Ir. Hj. Abdullah bin Hj. Abbas, Pengarah Kerja Raya Negeri Kedah, Darul Aman, yang telah memberikan kebenaran kepada saya untuk menjalankan kajian di jabatan beliau. Saya ingin memanjangkan terima kasih saya kepada semua pegawai dan kakitangan beliau yang terlibat dalam kajian ini. Tanpa sokongan dan kerjasama serta bantuan daripada Pegawai Tadbir, Ketua-Ketua Bahagian, Jurutera-Jurutera Daerah, Pembantu Pejabat, dan Ketua Kerani-Ketua Kerani unit Pentadbiran dan Kewangan di Bahagian-bahagian dan Daerah-daerah, kajian ini tidak mungkin berjaya dilaksanakan. Walau bagaimanapun, nama-nama mereka terlalu banyak untuk disenaraikan di sini.
- (v) Encik Saad bin Ismail, Penolong Pengarah, Bahagian Latihan dan Kemajuan Kerjaya, Jabatan Perkhidmatan Awam, yang telah menguruskan penajaan pembelajaran saya di UUM.
- (vi) Semua pegawai dan kakitangan Sekolah Siswazah UUM, yang telah memberikan bantuan samada dalam bentuk material atau moral sepanjang saya mengikuti program sarjana ini.
- (vii) Semua rakan-rakan dan rakan sekelas, yang telah memberi bantuan, pandangan dan nasihat sepanjang pembelajaran saya di UUM.

KANDUNGAN

MUKA SURAT

PENGHARGAAN	iii
SENARAI JADUAL	x
SENARAI RAJAH	ix
ABSTRAK	xii
ABSTRACT	xiv
1.0 PENDAHULUAN	1
1.1 Latar Belakang Masalah	1
1.1.1 Konteks Kajian	1
1.1.2 Masalah Penglibatan Pekerjaan	4
1.1.3 Latar Belakang Populasi Kajian	8
1.2 Persoalan Kajian	10
1.3 Objektif Kajian	11
1.3.1 Objektif Umum	11
1.3.2 Objektif Khusus	12
1.4 Rasional Kajian	13
1.5 Skop Kajian	14
1.6 Penjelasan Istilah-istilah	16
1.7 Susunan Laporan Kajian	19
2.0 ULASAN KARYA	20
2.1 Teori Motivasi	21
2.2 Konsep Penglibatan Pekerjaan	23
2.3 Penentu Kepada Penglibatan Pekerjaan	30
2.4 Kesan Dari Penglibatan Pekerjaan	38
2.5 Ciri-ciri Demografi	39
2.6 Persepsi Terhadap Penyelia	43
2.7 Ciri-ciri Pekerjaan	44
2.8 Konflik Peranan dan Kekaburan Peranan	48
2.9 Komitmen Organisasi	51
2.10 Kepuasan Kerja	52
2.11 Kelesuan Pekerjaan	53
2.12 Kesimpulan	56

MUKA SURAT

3.0	METODOLOGI	57
3.1	Rekabentuk Kajian	57
3.2	Model Teori dan Model Konseptual	58
3.3	Hipotesis-hipotesis Kajian	59
3.4	Populasi dan Persampelan	67
3.5	Instrumen	71
3.5.1	Penglibatan Pekerja	71
3.5.2	Komitmen Organisasi	74
3.5.3	Konflik Peranan dan Kekaburan Peranan	75
3.5.4	Kepuasan Kerja	77
3.5.5	Ciri-ciri Pekerja	78
3.5.6	Persepsi Terhadap Penyelia	80
3.5.7	Kelesuan Pekerja	81
3.5.8	Demografi	83
3.6	Ujian Instrumen	84
3.7	Pengutipan Data	89
3.8	Pemprosesan Data	89
3.9	Penganalisan Data	92
3.9.1	Ukuran Frekuensi, Kecenderungan Memusat dan Penyibaran	92
3.9.2	Analisa Korelasi Pearson	92
3.9.3	Analisa Regresi Berganda	93
3.9.4	Analisa Perbezaan Dua Min	99
3.10	Paras Keyakinan	100
3.11	Batasan Kajian	101
4.0	KEPUTUSAN KAJIAN	104
4.1	Ciri-ciri Demografi	104
4.1.1	Umur	104
4.1.2	Jantina	105
4.1.3	Tempoh Perkhidmatan	106
4.1.4	Lokasi Pejabat	107
4.1.5	Kumpulan Perkhidmatan	108
4.1.6	Jenis Perkhidmatan	110
4.1.7	Pendapatan	113
4.1.8	Status Perkahwinan	114
4.1.9	Tanggungjawab	115
4.1.10	Tahap Pendidikan	116

MUKA SURAT

4.2	Skor Angkubah Utama	119
4.2.1	Angkubah Bersandar	119
4.2.2	Angkubah Bebas	122
4.3	Keputusan Ujian Hipotesis	127
4.3.1	Hipotesis 1	127
4.3.2	Hipotesis 2	135
4.3.3	Hipotesis 3	139
4.3.4	Hipotesis 4	143
4.3.5	Hipotesis 5	148
5.0	RINGKASAN, KESIMPULAN, INTEPRETASI, IMPLIKASI DAN CADANGAN	159
5.1	Ringkasan	159
5.1.1	Persoalan	159
5.1.2	Objektif	160
5.1.3	Rasional	162
5.1.4	Metodologi	163
5.1.5	Keputusan-keputusan	164
5.2	Kesimpulan dan Intepretasi	168
5.2.1	Objektif Pertama	168
5.2.2	Objektif Kedua	170
5.2.3	Objektif Ketiga	171
5.2.4	Objektif Keempat	173
5.2.5	Objektif Kelima	174
5.2.6	Objektif Keenam	175
5.3	Implikasi	177
5.3.1	Implikasi Kepada Teori dan Metodologi	177
5.3.2	Implikasi Kepada Pengurusan Sumber Manusia	178
5.4	Cadangan	181
5.4.1	Cadangan Untuk Pengurusan	181
5.4.2	Cadangan Untuk Kajian Akan Datang	185
	BIBLIOGRAFI	188
	LAMPIRAN-LAMPIRAN	
1	Polisi Baru dan Pembaharuan Pentadbiran yang diperkenalkan oleh kerajaan	193

MUKA SURAT

LAMPIRAN-LAMPIRAN

2	Surat kepada Pengarah Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah untuk meminta kelulusan menjalankan kajian	194
3	Surat Kelulusan daripada Pengarah Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah	195
4	Memo Antara Jabatan Oleh Pengarah Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah	196
5	Soalselidik Kajian	197
6	Angkubah dan Kod Yang Digunakan	222
7	Arahan RECODE dan COMPUTE	227
VITA	.....,.....	229

SENARAI JADUAL

JADUAL	MUKA SURAT
JADUAL 3.1: Jumlah Populasi Dan Saiz Sampel	70
JADUAL 3.2: Korelasi Instrumen Terjemahan Dan Asal	86
JADUAL 3.3 : Ringkasan Alpha Cronbach	88
JADUAL 3.4: Peraturan Guilford	95
JADUAL 4.1: Bilangan Responden Mengikut Kumpulan Umur	105
JADUAL 4.2: Bilangan Responden Mengikut Jantina	106
JADUAL 4.3 : Bilangan Responden Mengikut Tempoh Perkhidmatan	107
JADUAL 4.4: Bilangan Responden Mengikut Lokasi Pejabat	108
JADUAL 4.5 : Bilangan Responden Mengikut Kumpulan Perkhidmatan	110
JADUAL 4.6: Bilangan Responden Mengikut Jenis Perkhidmatan . .	111
JADUAL 4.7: Bilangan Responden Mengikut Kumpulan Perkhidmatan dan Jenis Perkhidmatan	112
JADUAL 4.8: Bilangan Responden Mengikut Pendapatan Kasar . .	114
JADUAL 4.9: Bilangan Responden Mengikut Kumpulan Perkhidmatan	115
JADUAL 4.10: Bilangan Responden Mengikut Jumlah Tanggungan	116
JADUAL 4.11: Bilangan Responden Mengikut Tahap Pendidikan	118

JADUAL

MUKA SURAT

JADUAL 4.12:	Bilangan Responden Mengikut Skor Penglibatan Pekerjaan	120
JADUAL 4.13:	Bilangan Responden Mengikut Tahap Penglibatan Pekerjaan	122
JADUAL 4.14:	Bilangan Responden Mengikut Skor Ciri-ciri Situasi	124
JADUAL 4.15:	Bilangan Responden Mengikut Skor Hasil Kerja	126
JADUAL 4.16:	Korelasi Angkubah Penglibatan Pekerjaan Dengan Angkubah Ciri-ciri Demografi	128
JADUAL 4.17:	Korelasi Angkubah Penglibatan Pekerjaan Dengan Angkubah Ciri-ciri Situasi	136
JADUAL 4.18:	Korelasi Angkubah Penglibatan Pekerjaan Dengan Angkubah Hasil Kerja	140
JADUAL 4.19:	Hasil Analisa Regresi Mengikut Model	144
JADUAL 4.20:	Koefisien Beta Regresi Semua Model	146
JADUAL 4.21:	Ujian-t Antara Angkubah Penglibatan Pekerjaan dengan Angkubah Jantina	150
JADUAL 4.22:	ANOVA Skor Penglibatan Pekerjaan Responden Mengikut Lokasi Pejabat	152
JADUAL 4.23:	ANOVA Skor Penglibatan Pekerjaan Responden Mengikut Kumpulan Perkhidmatan	153
JADUAL 4.24:	Ujian-t Antara Angkubah Penglibatan Pekerjaan dengan Angkubah Jenis Pekerjaan	154
JADUAL 4.25:	ANOVA Skor Penglibatan Pekerjaan Responden Mengikut Pendapatan	156

JADUAL

MUKA SURAT

JADUAL 4.26:	ANOVA Skor Penglibatan Pekerjaan Responden Mengikut Latarbelakang Pendidikan	157
--------------	--	-----

SENARAI RAJAH

RAJAH

RAJAH 2.1:	Model Penglibatan/Pemisahan Pekerjaan	30
RAJAH 3.1:	Model Teori Penglibatan Pekerjaan	59
RAJAH 3.2:	Rangkakerja Konseptual Penglibatan Pekerjaan	61

Abstrak tesis yang dikemukakan kepada Universiti Utara
Malaysia sebagai memenuhi sebahagian keperluan untuk
Ijazah Sarjana Sains Pengurusan.

**PENGLIBATAN PEKERJAAN PEGAWAI SEKTOR AWAM:
SATU KAJIAN DI JABATAN KERJA RAYA NEGERI KEDAH**

Oleh

SARAN1 BIN DOLLAH

APRIL, 1994

Penyelia: Cik Aizzat bt Hj Mohd. Nasurdin
Puan Habshah bt Bakar

Sekolah: Sekolah Siswazah

Penglibatan pegawai sektor awam di dalam pekerjaannya adalah kritikal dalam memastikan kecekapan dan keberkesanan perkhidmatan awam. Oleh yang demikian, adalah amat penting kepada pihak pengurusan untuk mengetahui tahap penglibatan pekerjaan pegawai sektor awam supaya dapat mengambil tindakan mengekalkan atau mempertingkatkan.

Objektif kajian ini ialah untuk mengetahui tahap penglibatan pekerjaan pegawai sektor awam di Jabatan Kerja Raya Kedah serta sejauhmana perkaitan antara angkubah bebas iaitu demografi, ciri-ciri situasi dan hasil kerja dengan angkubah bersandar iaitu penglibatan pekerjaan.

Kajian dilakukan dengan menggunakan kaedah tinjauan (survey) dengan menggunakan instrumen standard yang telah diterjemahkan ke dalam Bahasa Malaysia. Soalselidik kajian **ini** telah diajukan kepada 300 orang pegawai sektor awam yang berkhidmat di Bahagian-bahagian dan Daerah-daerah di bawah Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah. Sejumlah 236 respons yang lengkap telah digunakan untuk **analisis** dalam kajian **ini**.

Pegawai sektor awam di Jabatan Kerja Raya Negeri Kedah didapati mempunyai tahap penglibatan pekerjaan yang sederhana. Terdapat perbezaan di dalam tahap penglibatan pekerjaan dikalangan pegawai sektor awam di jabatan **ini** yang dikategorikan mengikut: (1) jantina; (2) sepuluh lokasi pejabat; (3) **empat** kumpulan perkhidmatan; dan (4) **enam** tahap pencapaian pendidikan.

Angkubah-angkubah hasil kerja dan ciri-ciri situasi dapat menerangkan sebahagian besar daripada variasi dalam penglibatan pekerjaan berbanding dengan angkubah demografi. Secara umumnya, faktor persepsi terhadap penyelia, ciri-ciri pekerjaan, konflik peranan, komitmen organisasi, kepuasan kerja dan kelesuan pekerjaan mempunyai perkaitan yang **rapat** dengan tahap penglibatan pekerjaan.

Kajian **ini** **pada** keseluruhannya menyokong teori-teori, model-model dan penyelidikan-penyelidikan yang sedia **ada** yang berkaitan dengan penglibatan pekerjaan. **Ia** juga dapat **memberikan** kefahaman yang lebih mendalam terhadap konsep penglibatan pekerjaan .

Abstract of thesis submitted to the Universiti Utara
Malaysia in partial fulfillment of the requirement
for the degree of Master in Management Science.

**JOB INVOLVEMENT OF THE PUBLIC SECTOR OFFICERS:
A STUDY AT PUBLIC WORKS DEPARTMENT KEDAH**

BY

SARANI BIN DOLLAH

APRIL 1994

Supervisors: Cik Aizzat bt Hj Mohd. Nasurdin
Puan Habshah bt Bakar

School: Graduate School

The public sector officers' involvement in their job is critical in ensuring the efficiency and effectiveness of the public services. Therefore, it is of vital importance for management to know the level of public sector officers' involvement in their job to enable the management either to maintain or increased it.

The objectives of this study were to identify the level of job involvement of public sector officers at Public Works Department Kedah and to measure the extent of relationship between the independent variables namely demographic, situational characteristics and work outcomes, with the job involvement as the dependent variable.

The study was conducted using the survey method utilizing standard instruments which were translated into the national language. Questionnaires in this study were distributed to 300 public sector officers whom being attached at various divisions and districts of Public Works Department in the state of Kedah. A total of 236 valid responses was subjected for further analyses in the study.

Public sector officers at Public Works Department Kedah were found to be moderately involved in their job. There were significant differences in the level of job involvement among public sector officers in this department classified according to: (1) gender; (2) ten different locations; (3) four different groups of service; and (4) six different levels of educational attainment.

The work outcome and situational characteristics variables were found to explain a larger portion of the variance in job involvement than do demographic variables. In general, variables such as perception toward supervisor, job characteristics, role conflict, organizational commitment, job satisfaction and job burnout were found to be related to the level of job involvement.

The study as a whole supports existing theories, models and research findings on job involvement. It also contributed significantly to the understanding of job involvement concepts.

BAB 1

PENDAHULUAN

1.1 Latar Belakang Masalah

1.1.1 Konteks Kajian

Sikap pegawai sektor awam adalah **amat** kritikal dalam memastikan kecekapan dan keberkesanan perkhidmatan awam dalam membantu membangunkan negara. Oleh itu kajian-kajian mengenai sikap pegawai sektor awam, adalah **amat** perlu untuk mengetahui keadaan sikap mereka supaya usaha untuk membangunkan negara tidak terjejas dan tergendala. Untuk membangunkan negara, kerajaan memerlukan sistem pentadbiran yang cekap dan berkesan (Ahmad Sarji, 1991). Kakitangan yang mempunyai sikap yang positif, boleh mengujudkan pentadbiran yang cekap dan berkesan.

Penekanan kerajaan kepada sistem pengurusan yang berkesan dan pegawai sektor awam yang **produktif** tidak boleh dipisahkan daripada keadaan ekonomi negara (Mahathir Mohamed, 1991). Malaysia telah mengalami keadaan ekonomi yang lembab dalam pertengahan tahun 1980an. Kadar pertumbuhan ekonomi negara telah jatuh sebanyak 2.8 peratus dalam tahun 1985 jika dibandingkan dengan purata kadar pertumbuhan sebanyak 6.7 peratus setahun dalam Rancangan

The contents of
the thesis is for
internal user
only

BIBLIOGRAFI

- Ahmad Sarji Abdul Hamid (Tan Sri) (1991). ***Perkhidmatan Awam Yang Berkualiti: Daripada Perspektif Ahmad Sarji bin Abdul Hamid***. Kuala Lumpur: Institut Tadbiran Awam Malaysia.
- Allport, G. (1943). The ego in contemporary psychology. ***Psychological Review*, 60, 757-760.**
- Arkes, H.R. (1978). Competence and Maintenance of Behavior. ***Motivation and Emotion*, 3, 201-211.**
- Arshad Hashim (1993). ***Correlates of Public Employees ' Motivational Orientations and Motivation Towards In-Service Training in Malaysia***. Thesis Ph.D, Universiti Pertanian Malaysia.
- Beck, R.C. (1990). ***Motivation: Theories and Principles, 3rd Ed.*** New Jersey: Prentice Hall.
- Beehr, T.A. & Newman, J.E. (1978). Job stress, employee health, and organizational effectiveness : A facet analysis, model, and literature review. ***Personnel Psychology*, 31, 665-669.**
- Blau, G. J. & Boal, K. B. (1987). Conceptualizing how job involvement and organizational commitment affect turnover and absenteeism. ***Academy of Management Review*, 12 (2), 288-300.**
- Blau, G.J. (1985). A multiple study investigation of the dimensionality of job involvement. ***Journal of Vocational Behavior*, 27, (1), 19-36.**
- Brislin, R.W. , Lonner, W. J. & Thorndike, R.M. (1973). ***Cross-cultural Research Methodology***. New York: Wiley.
- Cherns, A.B. & Davis, L.E. (1975). Assessment of the state of the art. Dalam L.E.Davis & A.B.Cherns (Eds.), ***Quality of working life: Problems, prospects and state of the art***. New York: Free Press.
- Dubin, R.J. (1956). Industrial worker's world: A study of the central life interests of industrial workers. ***Social Problems*, 3, 131-142.**
- Dubin, R.J., Champoux, J.E. & Porter, L.W. (1975). Central Life Interests and Organizational Commitment of Blue-Collar and Clerical Workers. ***Administrative Sciences Quarterly*, 20, 411-421.**
- Elloy, D.F., Everett, J.E. & Flynn, W.R. (1991). An Examination of the Correlates of Job Involvement. ***Group & Organization Studies*, 16, 160-177.**

- Faerman, S.R. (1987). *Supervisory Performance and its Relationship to Organizational Commitment, Job Involvement and Locus of Control*. Thesis PHD, State University of New York, Albany. Michigan: University Microfilms Internationals.
- Faris, G. F. (1971). A Predictive study of turnover, *Personnel Psychology*, *24*, 311-328.
- Gechman, A. S. & Wiener, Y. (1975). Job involvement and satisfaction as related to mental health and personal time devoted to work. *Journal of Applied Psychology*, *60* (4), 521-523.
- Golembiewski, R.T., Munzenrider, R.F. & Stevenson, J.G. (1986). *Stress in Organization: Toward a Phase Model of Burnout*. New York: Praeger Publishers.
- Gomez-Mejia, L.R. (1984). Effect of Occupation on task related, contextual and job involvement orientation: A Cross-Cultural perspective. *Academy of Management Journal*, *27* (4), 706-720.
- Graen, G. (1983). Role-Making Process Within Complex Organization dalam *Handbook of Industrial and Organizational Psychology* (Dunnette, M.D. ed), m.s. 1201-1245. New York: John Wiley & Sons.
- Guilford, J.P & Frunchter, B. (eds.) (1973). *Fundamental Statistics in Psychology and Education*. New York: McGraw-Hill Book Company.
- Gurin, G., Veroff, J. & Feld, S. (1960). *Americans View Their Mental Health*. New York: Basic Books.
- Hackman J.R & Oldham G.R (1975). Development of the Job Diagnostic Survey. *Journal of Applied Psychology*, *60*, 150-170.
- Hackman, J. R. & Oldham, G.R. (1980). *Work Redesign*. Reading, MA: Addison-Wesley.
- Hall, D.T., & Mansfield, R. (1971). Organization and individual response to external stress. *Administrative Science Quarterly*, *16*, 533-547.
- Hall, D.T., & Mansfield, R. (1975). Relationships of age and seniority with career variables of engineers and scientists. *Administrative Science Quarterly*, *60*, 201-210.
- Hall, D.T., Schneider, B. & Nygren, H.T. (1970). Personal factors in organizational identification. *Administrative Sciences Quarterly*, *15*, (12), 176- 190.
- Healey, J. F. (1993). *Statistics: A tool for social research, 3rd. ed.*. California: Wadsworth Publishing Company.

- House, R.J. & Rizzo, J.R. (1972). Role conflict and ambiguity as critical variables in a model of organizational behavior. ***Organizational Behavior and Human Performance, 7, 467-505.***
- Jones, A.P., James, L.R., & Bruni, J.R. (1975). Perceived leadership behavior and employee confidence in the leader as moderated by job involvement. ***Journal of Applied Psychology, 60, 146- 149.***
- Kahn, R.L. (1978). Job burnout: prevention and remedies. ***Public Welfare, 16, 62-63.***
- Kahn, R.L., Wolfe, D.M., Quinn, R.P., Snoek, J.D. & Rosenthal, R.A. (1964). ***Organizational Stress: Studies in role conflict and ambiguity.*** New York: Wiley.
- Kanungo, R.N. (1982). Measurement of job and work involvement. ***Journal of Applied Psychology, 67, 34 1-349.***
- Kerajaan Malaysia (1986). ***Rancangan Malaysia KeLima: 1986-1990.*** Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.
- Kerlinger, R.N. (1973). ***Foundations of behavioral research.*** New York: Holt, Rinehart & Winston.
- Koontz, H., O'Donnell, C. & Wehrich, H. (1982). ***Essential of Management, 3rd Ed.*** New-Delhi: Tata McGraww-Hill Publishing Company Ltd.
- Kreitner, R. A. & Kinicki (1989). ***Organizational Behavior,*** Boston : BPI/IRWIN.
- Lawler, E.E. & Hall, D.T. (1970). Relationship of job characteristics to job involvement, satisfaction and intrinsic motivation. ***Journal of Applied Psychology, 54 (4), 305-3 12.***
- Locke, E. A. (1983). The Nature and Causes of Job Satisfaction dalam ***Handbook of Industrial and Organizational Psychology*** (Dunnette, M.D. ed), m.s. 1297-1349. New York: John Wiley & Sons.
- Lodahl, T. M. (1964). Patterns of job attitudes in two assembly technologies. ***Administrative Sciences Quarterly, 8, 482-5 19.***
- Lodhal T. M. & Kejner M. (1965). The definition and measurement of job involvement. ***Journal of Applied Psychology, 49 (1), 24-33.***
- Mahathir Mohamad, Perdana Menteri (1991). ***"Rancangan Malaysia KeEnam ", Ucapan mencadangkan Rancangan Malaysia KeEnam di Dewan Rakyat, 10 Julai, 1991,*** Kuala Lumpur: Jabatan Percetakan Negara.
- Maslach, C. & Jackson, S.E. (1981). ***The Maslach Burnout Inventory: Research Edition.*** Palo Alto, CA: Consulting Psychologist Press.

- Maurer, J.G. (1969). *Work Role Involvement of Industrial Supervisors*. East Lansing: Michigan State University.
- McKelvey B. & Sekeran, U. (1977). Toward a career-based theory of job involvement: A study of scientists and engineers. *Administrative Science Quarterly*, 22 (2), 281-305.
- Menheim, B.A. (1975). Comparative study of work centrality, job rewards and satisfaction. *Sociology of Work and Occupations*, 2, 79-102.
- Mortimer, J.T. (1979). *Changing Attitudes Toward Work*. New York: Work in America Institute, Inc.
- Morrow, P.C. (1983). Concept redundancy in organizational research: The case of work commitment. *Academy of Management Review*, 8 (3), 486-500
- Mowday, R. T., Steers, R. M. & Porter, L. W. (1979). The measurement of organizational commitment. *Journal of Vocational Behavior*, 15, 78-79.
- Nachmias, D. & Nachmias C. (1976). *Research Methods in the Social Sciences*. New York: St. Martin Press.
- Norusis, M. J. (1985). *Advanced Statistics Guide*. New York: McGraw Hill Book Company.
- Porter, L. W., Steers, R. M., Mowday, R. T., & Boulian, P.V. (1974). Organizational commitment, job satisfaction and turnover among psychiatric technicians. *Journal of Applied Psychology*, 59, 603-609.
- Rabinowitz, S. & Hall, D.T. (1977). Organizational research on job involvement. *Psychological Bulletin*, 84, 265-288.
- Rabinowitz, S., Hall, D.T., & Goodale, J. G. (1977). Job scope and individual differences as predictors of job involvement. *Academy of Management Journal*, 20, 273-281.
- Rahim, M.Sail (1983). *Client Commitment to A Project In A Group Forming Organization : A Study of FELDA Schemes in Malaysia*. Thesis Ph.D., University of Wisconsin-Madison.
- Rambo W. W. (1982). *Work and Organizational Behavior*. New York: CBS College Publishing.
- Reitz, H.J. & Jewell, L.N. (1979). Sex, locus of control and job involvement: A six-country investigation. *Academy of Management Journal*, 22 (1), 72-80.
- Rizzo, J. R., House, J., & Lizartman, S. I. (1970). Role conflict and ambiguity in complex organizations. *Administrative Science Quarterly*, 15, 150-163.

- Robins, S. P. (1993). *Organizational Behavior: Concepts, Controversies & Applications*. 6th Edn. Englewood Cliff, New Jersey: Prentice Hall.
- Ruh, R.A., White, K.J. and Wood, R.R. (1975). Job involvement, values, personal background, participating in decision-making and job attitudes. *Academy of Management Journal*, 18 (2), 300-312.
- Saal, F.E. (1978). Job involvement: A multivariate approach. *Journal of Applied Psychology*, 63 (1), 53-61.
- Salleh & Hosek (1976). Job involvement: Concepts and measurements. *Academy of Management Journal*, 19, 213-224.
- Sedlack, R.G. & Stanley, J. (1992). *Social Research: Theory and Methods*. Boston, USA : Allyn & Bacon.
- Schwychart, W.R. & Smith, P.C. (1972). Factors in the job involvement of middle managers. *Journal of Applied Psychology*, 56, 227-233.
- Siegel, J.W. & Ruh, R.A. (1973). Job involvement, participation in decision making, personal background and job behavior. *Organizational Behavior and Human Performance*, 9, (2), 318-327.
- Sims, H. R., Szilagyi, A. D. & Keller, R.T. (1976). The measurement of job characteristics. *Academy of Management Journal*, 19, 192-212.
- Vroom, V. H. (1962). Ego-involvement, job satisfaction and job performance. *Personnel Psychology*, 15, 159- 177.
- Vroom, V.H. (1984). *Work and Motivation*. Florida: Robert E. Krieger Publishing Company.
- Wagner, J.A., Ferris, G.R., Fundt, Patricia M. & Wayne, S. J. (1987). The organizational tenure-job involvement relationship: A job career experience explanation. *Journal of Occupational Behaviour*, 8 (1), 63-70.
- Weiner, Y. & Vardi, Y. (1981). Relationship between job, organization and career commitment and work outcomes - An integrative approach. *Organizational Behavior and Human Performance*, 26, 8 1-96.
- Wickert, F.R. (195 1). Turnover and employees' feelings of ego-involvement in the day-to-day operations of a company. *Personnel Psychology*, 4, 185-197.